

مراحل رشد گفتار و زبان و پیشگیری از

اختلال تکاملی زبان

رشد گفتار و زبان

توصیه به والدین: چگونه به کودک کمک کنیم؟

علامت خطر: زمانی که باید از گفتاردرمانی کمک بگیریم.

تولد تا ۶ ماهگی

- کودک تا به صداهای واکنش نشان می دهد، چشمها یا سرش را به سمت صدا برمیگرداند.
- صداسازی می کند.

- با صدای گرم و ملایم با او حرف بزنید.
- همراه با کودک شعر بخوانید و بخندید.
- درباره صداهایی که می شنود با او حرف بزنید.
- نام افراد و اشیایی را که دور و برش هستند، برایش بگویید.
- کارهایی را که انجام می دهید برایش توضیح دهید.

- دقت کنید آیا به صداها واکنش نشان می دهد یا نه. اگر نه، حتماً شنوایی اش را چک کنید.
- اگر کودک تا در حین ارتباط، تماس چشمی ندارد حتماً از متخصص مشورت بگیرید.

تا ۱۲ ماهگی

- دستورات ساده را می فهمد.
- «مامان» و «بابا» را می گوید.
- به صدا زدن اسمش جواب می دهد.

- با صدایتان بازی کنید، کودک تا این کار را خیلی دوست دارد: آهنگین حرف زدن باعث می شود که کودک تا زبان را بهتر درک کرده و از آن استفاده کند.

- تجربه برقراری ارتباط با محیط اطراف را برایش لذت بخش کنید: هرگونه تلاش برای ایجاد تعامل را تشویق کنید (شکلک بسازید، بخندید و...).

- در این سن، تلویزیون اصلاً برای کودکان مفید نیست. کودک تا برای مدت طولانی جلوی تلویزیون تنها رها نکنید. تلویزیون اصلاً محیط ارتباطی برای کودک ایجاد نمی کند.

تا ۱۸ ماهگی

- دستورات و جملات ساده را می فهمد.
- باید بتواند نام اشیاء آشنا را بگوید.
- تعداد کلمات او به سرعت در حال افزایش است.

- با او معمولی صحبت کنید، با استفاده از کلمات ساده و دستور زبان صحیح. به زبان بچه گانه با او صحبت نکنید.
- کتابهای بادوام بگیرید و درباره آنها با او صحبت کنید.
- رنگها و شکل های مختلف، برای او جذاب هستند.

- در صورت بروز هر کدام از نشانه های زیر، حتماً به متخصص مراجعه کنید:
- اگر حرف زدن کودک تا متوقف شده است.
- اگر گفتارش رشد نمی کند.
- اگر نشانه ای از پسرفت مشاهده می کنید.

تا ۲ سالگی

- دستورات پیچیده را می فهمد.
- اسمش را می گوید.
- جملات ۲ - ۳ کلمه ای می سازد.

- تنوع و تعداد کلماتش را بیشتر کنید.
- کلماتی را که نمی فهمد برایش توضیح دهید.
- کلماتی را که نمی تواند تلفظ کند، برایش تکرار کنید اما هر بار از او نخواهید آن کلمات را بعد از شما تکرار کند.

- در صورت بروز هر کدام از نشانه های زیر، حتماً به متخصص مراجعه کنید:
- اگر فقط چند تا کلمه می گوید.
- اگر گفتارش بسیار نامفهوم و ناواضح است.
- اگر دو کلمه را کنار هم نمی گذارد که عبارتهای کوتاه بگوید.

تا ۳ سالگی

- جملات ساده را می فهمد.
- سوال می پرسد.
- نشانه جمع بستن کلمات و حروف اضافه را بکار می برد.

- به کودک تا یاد دهید چطور داستان بگوید.
- به او کمک کنید احساسات و افکارش را بیان کند.
- اگر هنوز از شیشه شیر یا پستانک استفاده می کند، تشویقش کنید کنار بگذارد.

- در صورت بروز هر کدام از نشانه های زیر، حتماً به متخصص مراجعه کنید:
- اگر گفتارش همچنان نامفهوم و ناواضح است.
- اگر فقط چند تا فعل استفاده می کند و هنوز از صفت ها در گفتارش استفاده نمی کند.
- اگر هنوز نشانه جمع بستن کلمات را استفاده نمی کند.
- اگر هنوز شروع به جمله سازی نکرده است.

تا ۴ سالگی

- گفتار کودک تا از نظر دستور زبان بسیار شبیه به گفتار بزرگسالان شده است.

- باهم داستان بخوانید، در حین داستان خواندن، نوبت را رعایت کنید. این کار کمک می کند که تجربه لذت بخشی از زبان و یادگیری برای کودک تا فراهم کنید.
- در حضور کودک تا کتاب بخوانید تا بتواند الگوی مناسبی از این کار را در والدینش ببیند.

- در صورت بروز هر کدام از نشانه های زیر، حتماً به متخصص مراجعه کنید:
- اگر برای کودک تا سخت است یک جمله را شروع کند یا هجاها و کلمات را تکرار می کند.
- اگر از جملات کوتاه و بدون ساختار دستور زبانی استفاده می کند.
- اگر گفتارش همیشه واضح و مفهومی نیست.
- اگر نمی تواند وقایع ساده و مرتبط را به هم ربط بدهد.

اداره توسعه فرهنگ سلامت
www.salamat.esfahanfarhang.ir

برای اطلاعات بیشتر، این کد را اسکن کنید.

